

Waraka 1 ya Paulu ka waKorintiyu

Mwanzo

Kaya ya Korintiyu ikishugulikira mambo a biyashara nowo wakati-wo. Ndimana, vijala pakulu vitendo vya lukware, wivi, pamoja na mawazo akusiyana na dini. Paulu kâtula jamati Korintiyu, na noyo jamati-yo izowerera evi vitendo-vi. Kukiwapo kwawanyana pakulu nkati ya jamati. Ndimana, Paulu akiwalebela wenye kwamini wawe pamoja na wataye nguvu kazi ya Mwenye.

Sura ya 13 ikwereza faida ya kupendana munu na mwenziwe, julu ya piya kila kimója.

Paulu kandika eyi waraka-yi Efezu mwaka wa 55 bandi ya Almasihi.

Salamu

¹ Omi Paulu, nitondoriwa niwe walii wa Almasihi Insa kamba vyaasaka Mwenyезimungu. Omi na nduyetu Soshiteni ² tukwandikirani eyi waraka-yi umwe wa jamati ya Mwenyезimungu mwikala Korintiyu, muswafíwe julu ya Almasihi Insa. Umwe mwitiwa watakatifu pamoja na piya wanu wa kila upande wari kwita zina ra Insa Almasihi, Mwenye wetu. Iye ndi Mwenye wawo na wetu. ³ Mwenyезimungu, Baba wetu, pamoja na Mwenye wetu, Insa Almasihi, wakujanliyeni rehema na salama.

Kushukuru

⁴ Ninshukuru daima Mwenyezimungu kwa rehema yake yakujanliyeni julu ya Almasihi Insa. ⁵ Kamana mutajirisiwa kwa vinu piya julu ya iye, kwa piya usowezi na piya wijiwifu, ⁶ konta ushahidi kwetu kuhusu Almasihi ukolosiwa kati yenu umwe. ⁷ Kwa javyo, ayukutowani neema ya uwezo isaka kuwa yonse, kuno mukirindira kufafanula ka Mwenye wetu, Insa Almasihi. ⁸ Iye novyo akusaidiyani koloka mpaka mwinsho, bila kusutumiwa makosa, suku ulu paasaka kuludi Mwenye wetu, Insa Almasihi. ⁹ Mwenyezimungu mwaminifu. Julu yake, mukwitiwa muinshi ka umoja na Mwanawe, Insa Almasihi, Mwenye wetu.

Kwawanyana njamati

¹⁰ Nukulebelani wanduzangu, kwa zina ra Mwenye wetu, Insa Almasihi, ipate muwe nawo mawazo mamoya, kusiwepo kwawanyana kati yenu, ila mulungane, ankili zenu ziwe moja, na mawoni enu awe mamoya. ¹¹ Wanduzangu, jamaa zake Kolowi wanipa habari zenu, kuwa kati yenu uwapo umani. ¹² Nukwamba kuwa kila mmoja akwamba “Omi ninfulata Paulu”, mwengine “Omi ninfulata Apolu”, mwengine “Omi ninfulata Peduru*”, na mwengine “Omi ninfulata Almasihi”. ¹³ Itakuwa Almasihi-yo kawanyika? Itakuwa mwenyé kufwa kwa ajili yenu pansalaba nikiwa omi Paulu? Au wamojawapo kati yenu woziwa kwa zina ra Paulu? ¹⁴ Nishukuru kuwa nkati yenu simozire munu anta mmoja, ila nimoza Kirispu na Gayu, ¹⁵ ipate

* **1:12** Kigeregu: “Sefa”.

asiwepo munu wakwamba kuwa moziwa kwa zina rangu. ¹⁶ (Nikumbukira kuwa niwoza novyo jamaa zake Eshitefanu, fala sikumbukira kuwa nimoza munu mwengine tena.) ¹⁷ Konta Almasihi aanitumire kupita nikoza wanu, ila kwereza Habari Ngema, sanitumira usowezi wa wijiwifu, ipate nisilavye faida ya uwezo wa kifo ca Almasihi pansalaba.

Mana a nsalaba wa Almasihi

¹⁸ Kamana habari za kifo ca Almasihi pansalaba ndi habari za uzozo ka wari kwasika. Fala kwetu ofwe tiri kuvushiwa, ezi ndi habari za uwezo wa Mwenyezimungu. ¹⁹ Kamana kamba vyavyandikiwe:

“Nifuja wijiwifu wa wejiwifu,

na kwereriwa ka werevu, nikatala!”

²⁰ Wandepi wejiwifu? Wandepi wanlimu wa shariya? Wandepi wakuwajibu kukaidi vinu vya ezi enzi-zi? Mwenyezimungu wijiwifu wa mulumwengu-mu aaturire uzozo? ²¹ Kamana, nkati ya wijiwifu wa Mwenyezimungu, wanu awakidirire kumwijiwa julu ya wijiwifu wawo. Kwasa javyo, Mwenyezimungu kalamula, julu ya uzozo watiri kwereza, kuwavusha wenye kumwamini. ²² Mayahudi wasaka wawone alama, Sawari-Mayahudi wasakula wijiwifu,

²³ fala ofwe tintangaza Almasihi agomezeriwe. Habari-zi ka Mayahudi matukano, na ka Sawari-Mayahudi uzozo. ²⁴ Novyo-sivyo, kwa ware wetiwe na Mwenyezimungu, Mayahudi na Sawari-Mayahudi, Almasihi ndi uwezo nkulu wa Mwenyezimungu na

ndi wijiwifu wa Mwenyezimungu. ²⁵ Konta uzozo wa Mwenyezimungu ndi wijiwifu nkulu koliko wijiwifu wa wanadamu, na kuveya ka Mwenyezimungu ndi nguvu ulu koliko nguvu za wanadamu.

²⁶ Wanduzangu, kumbukirani vyamukiwa pamwitiwe: amuwere wengi wejiwifu kamba vyawawaza wanu mulumwengu. Wengi amuwere wenye uwezo, wala wengi amuwere mabora. ²⁷ Fala Mwenyezimungu katondola vya uzozo vya mulumwengu-mu, ipate wejiwifu awatenze aya. Na Mwenyezimungu katondola savina nguvu, ipate atenze aya vya nguvu. ²⁸ Mwenyezimungu katondola vyakurinyenyekeya mulumwengu-mu na vyakukejeliwa, vinu savifāi, ipate vyakufāi afuje. ²⁹ Kwa javyo, asiwepo wa kuridāi mbere ya Mwenyezimungu. ³⁰ Iye ndi nviriro wa mainsha enu mupatana na Almasihi Insa. Mwenyezimungu antenza Almasihi awe wijiwifu wetu, ukamilifu wetu, uswafi wetu, na komboka kwetu. ³¹ Kwa javyo, kamba vyavyandikiwe: “Mwenyé kuridāi, ajuzi aridāi kwa sababu ya Mwenye.”

2

Habari kuhusu Almasihi agomezeriwe pansalaba

¹ Wanduzangu, omi panijire kukwerezani siiri ya Mwenyezimungu, situmire usowezi wakurigariga wala wa wijiwifu. ² Kamana ninuwiya kuwa, kati yenu, sifunda kinu cengine ila Insa Almasihi na kufwa kwake pansalaba.

³ Níkiwa namwe kamba munu wakuveya, wakunijala wofi, nikitetema pakulu. ⁴ Utuba wangu na namuna zangu zakufunda, aziwere za masemo a kutikinisa na a werevu, ila za kolota uwezo wa Roho wa Mwenyezimungu, ⁵ ipate umwe musitumaini werevu wa wanadamu, ila mutumaini uwezo wa Mwenyezimungu.

Wijiwifu wa Mwenyezimungu

⁶ Novyo-sivyo, tiswera na wijiwifu patiwa na waminifu. Fala wijiwifu-wo siwo wa mulumwengu-mu, wala wa mafalume wa mulumwengu-mu, wakuwa suku karibu wapoteya. ⁷ Wijiwifu wa Mwenyezimungu watisowera-wu uwa kamba siiri yakufisiwa, ipangiwa na Mwenyezimungu tangu mida, kwa utukufu wetu ofwe. ⁸ Ewu wijiwifu-wu aapo nfalume mmojawapo mulumwengu-mu wakumwerera. Unawerera, awangari kungomezera pansalaba Mwenye wetu ntukufu.

⁹ Kamba vyavyandikiwe*:

“Anta riso arinawona, wala sikiro arinasikira na mmoyo mwa mwanadamu avinengira, mambo Mwenyezimungu awatengezere wenye kumpenda.”

¹⁰ Noya mambo-ya, Mwenyezimungu katolotera ofwe julu ya Roho wake. Roho-yo atunza mambo piya, mpaka siiri ulu za Mwenyezimungu.

¹¹ Kamana nani ejiwa mambo a munu, sairi roho ya munu-yo iri nkati yake? Namuna moja novyo, aapo ejiwa mambo a Mwenyezimungu sairi Roho wa Mwenyezimungu. ¹² Na ofwe atimpokerera

* **2:9** Ona Izaya 64:4.

roho ya mulumwengu-mu, ila Roho wakulawa ka Mwenyezimungu, ipate tijiwe mambo atipere bure Mwenyezimungu. ¹³ Panukwambirani eya mambo-ya, sisowera masemo akufundiwa na wijiwifu wa kibinadamu, ila nisowera masemo akufundiwa na Roho wa Mwenyezimungu. Nifafanula ukweli wa Roho mbere ya wenye kuwa nawo Roho wa Mwenyezimungu.

¹⁴ Falakini munu saana Roho wa Mwenyezimungu aapokerera mambo akuja na Roho-yu. Kwake iye uzozo, aakidiri kufahamu, konta eya mambo-ya akweleweka julu ya Roho wa Mwenyezimungu. ¹⁵ Ire ari na Roho Takatifu akwelewa mambo-ya piya, fala eleweshiwa na munu asaka kuwa onse. Kamba vyaamba Mandiko:

¹⁶ “Nani akidiri kufahamu ankili za Mwenye? Nani akidiri kunlanga?”
Fala ofwe tanawo ankili za Almasihi.

3

Kwawanyana njamati

¹ Wanduzangu, sikidiri kusowera namwe kamba wanu wakumilikiwa na Roho wa Mwenyezimungu, ila nisowera namwe kamba wanu wa kibinadamu, wasimana upande wa Almasihi. ² Nukupani maziwa kunywa, sukupereni cakurya cakukamata, konta wakati-wo amukiwa na uwezo. Na mpaka sambipa amuna uwezo, ³ konta mungari kumilikiwa na wájibu wa kibinadamu. Kwa kuwa mwankutenderana wiyana na mwankukaidiyana, amolota kuwa mwankuinshi

kibinadamu na mifulata namuna za wanu wa mulumwengu-mu? ⁴ Kamana munu mmojawapo paamba: “Omi ninfulata Paulu”, na mwengine akwamba: “Omi ninfulata Apolu”, amuwa wanu wa mulumwengu-mu?

⁵ Apolu-yo kawa kinani? Na Paulu-yo kawa kinani? Ewo watumisi wakuwa umwe mwamini julu yawo. Ofwe kila mmoja atumika kazi yaapewe na Mwenye. ⁶ Omi nivyala, Apolu katairira maji, fala Mwenyemizungu ndi akurise. ⁷ Kwa javyo, siyo bora avyála wala atairira maji; ila bora ndi ire akurisa mbeyu, Mwenyemizungu. ⁸ Avyála na atairira maji wasawa-sawa. Kila mmoja apokerera thawabu yake kwa kadiri ya kazi yake mwaneyewe. ⁹ Kamana ofwe pamoja tankunkorera kazi Mwenyemizungu. Umwe ndi masamba arima Mwenyemizungu.

Novyo, umwe ndi majengo yaajenga Mwenyemizungu. ¹⁰ Mwenyemizungu kanipa rehema ulu kuwa fundi mwijiwifu wakujenga, ntamana nijenga aluserusu, mwengine ajenga julu yake. Kila mmoja atunze namuna vyakujenga julu ya aluserusu-yo. ¹¹ Konta aipo aluserusu nyengine munu yaakidiri kutula sairi ire isire kuturiwa. Aluserusu-yo ndi Insa Almasihi. ¹² Wengine, pakujenga julu ya aluserusu, watumira oru, parata, mawe akung'anira, mbawo, minyani, au makuti. ¹³ Fala suku ya Kiyama, kazi yaakorire kila munu ikuja kuwoneka. Kamana noyo suku-yo, ifanuriwa na moto. Namuna ya kazi ya kila munu, moto-wo ndi uja kupima. ¹⁴ Kipama caajengire munu-co cikikala, munu-yo apata thawabu. ¹⁵ Fala

kipama-co cikilungula, munu-yo apata hasara. Novyo-sivyo, iye akuja kuvushiwa, fala akuwa kamba munu wakunusurika pamoto.

¹⁶ Amwijiwa kuwa muwa nyumba takatifu ya Mwenyezimungu, na Roho wa Mwenyezimungu kekala nkati yenu? ¹⁷ Ikiwa munu mmojawapo anyausa nyumba takatifu ya Mwenyezimungu, na iye Mwenyezimungu andangula. Kamana nyumba ya Mwenyezimungu takatifu, na nyumba yawenye ndumwe!

¹⁸ Asiwepo wakuritesa mwaneyewe! Ikiwa mmojawapo kati yenu ariwona kuwa mwijiwifu mulumwengu-mu, ariture kuwa zozo, ipate awe mwijiwifu. ¹⁹ Konta werevu wa mulumwengu-mu kinu ca uzozo mbere ya Mwenyezimungu. Kamba vyavyandikiwe*:

“Munu aritula kuwa mwerevu, nkati ya ujanja wake, Mwenyezimungu anko-resa.”

²⁰ Yandikiwa† tena javi:

“Mwenye akwijiwa mawazo a werevu, akwijiwa kuwa aafāi kinu.”

²¹ Basi sambi, asiwepo wakuridāi kuhusu munu mmojawapo. Kusema kweli, piya vyenu umwe:

²² Paulu, Apolu, Peduru‡, ulumwengu-wu, mainsha na kifo, viripo na vija kuwepo, piya vyenu umwe, ²³ na umwe wa Almasihi, na Almasihi wa Mwenyezimungu.

* **3:19** Ona Aiuba 5:13. † **3:20** Ona Zaburi 94:11. ‡ **3:22** Kigeregu: “Sefa”.

4

Kazi ya mawalii

¹ Basi sambi, titureni kamba watumisi wa Almasihi, na maamiri wa mipango ya siiri za Mwenyezimungu. ² Sambi, munu agabiziwe kuwa amiri isakikana awe mwaminifu. ³ Kwangu omi, aviniyeri kunilamula umwe au tiribunali ya wanadamu. Anta omi mwaneyewe sirilamula. ⁴ Siwonerera kosa mmoyo mwangu, fala eco acinakikisha. Anilámula ndi Mwenye Insa. ⁵ Basi, musiwalamure wanu saunafika wakati maalumu, waaja kulamula Mwenye. Iye akúja kumwarika piya virifisire pakisi, na cailangele myoyo ya wanu afisula. Ikisa kila munu akuja kupokerera swifa ka Mwenyezimungu.

⁶ Wanduzangu, nisowera kuhusu omi na Apolu uwé nfano wa kukusaidiyani, ipate julu yetu murifunde mana a usemi wandikiwe javi: “Musipundise vyavyandikiwe.” Mukirifunda, amuja kuridāi kwa kumpendeleya mmoja koliko mwenziwe. ⁷ Nani akutula ubora koliko wenziwo? Kinani cawuri nawo cawutowire kupewa? Basi ukipewa, sababuni kuridāi kamba saupewe?

⁸ Epo mwikuta! Mutajiri futi! Aye, mutawala bila ofwe kukusaidiyani! Vinajibu mutaware ka ukweli ipate ofwe nnomwe titaware! ⁹ Konta niwona kuwa ofwe mawalii Mwenyezimungu katitula kuwa wanu wa nyuma, kamba wafungwa wa vita wakuhukumiwa kifo. Tituriwa kamba misezo yakusekesa mulumwengu-mu, mbere ya malaika pamoja na wanu. ¹⁰ Ofwe tizozoka ka Almasihi, umwe mwawejiwifu ka Almasihi! Ofwe

tiveya, umwe muwa nawo nguvu! Mukwinshimiwa, ofwe atinshimiwa. ¹¹ Mpaka sambi-pa, itikola njala na nyotwa, tivala mapindi, tikwibi-iwa, na atina mekazi maalumu. ¹² Tisokera kukola kazi na makono etu wanyewe. Patitukaniwa, tiwabariki. Patilumbatiwa, tivumirira. ¹³ Patisowereriwa caputu, tijibu satina nyongo. Tiwoniwa kamba vizolo vya mulumwengu-mu. Mpaka sambi-pa, tiwa takataka nkati ya vinu piya.

¹⁴ Siri kukwandikirani javi kukutenzani haya, ila kamba wanangu wanukupendani, kwa kukudumani. ¹⁵ Anta paiwa kuwa mwanawo alufu ka maalufu wakukufundani kuhusu Almasihi, muwa nawo Baba mmoja tu basi. Kamana julu ya Almasihi Insa, panukwerezeni Habari Ngema, omi niwa wawa yenu. ¹⁶ Basi nukutafadalini, nifulatizeni omi. ¹⁷ Kwa sababu ya javyo, nukuperekerani Timotiyu. Eyo mwanangu mpendani wangu, ndi kamilifu ka Mwenye. Iye akúja kukukumbusani namuna vyaniinshi nkati ya Almasihi Insa, vyanifunda kila jamati. ¹⁸ Sambu, kwa kuwa nikawa kuja kukuwonani, wamojawapo kati yenu wankuridāi pakulu. ¹⁹ Fala omi níkuja suku karibu, akisaka Mwenye. Basi, níkuja kuwawona ewo wanu wakuridāi-wo kamba wanawo usowezi basi au wanawo uwezo. ²⁰ Konta ufalume wa Mwenyezimungu siwo mwaha wa usowezi ila uwezo. ²¹ Sambu, umwe muhitari mwaja? Musaka nije na nkawaju nukucapeni, au nije na pendo pamoja na roho ya umuminu?

5

Lukware njamati

¹ Kweli-kwelini, nambiriwa kuwa kati yenu riwapo lukware, na lukware ribaya pakulu, anta saritendiwa na makafiri! Nambiriwa kuwa kawapo munu njamati ari kuzinga na muka wa wawaye. ² Na umwe mwankuridāi. Mbana amusikitika? Mbana amuntuwisa kati yenu eyo munu ari kutenda javyo-yo? ³ Siri pamoja namwe javi-ka-javi, fala niwa pamoja namwe nroho. Kamba vyanikisaka kuwa pamoja namwe, ninlamura futi ire atendire kitendo-co. ⁴ Pamujumane kwa zina ra Mwenye wetu Insa, na roho yangu iwa eko pamoja na uwezo wa Mwenye wetu Insa uwa nomwe, ⁵ mperekeni eyo munu-yo mmakono mwa Ibilisi. Tendani javyo ipate mainsha ake a kibinadamu afujike, roho yake ivushiwe suku ya kuludi Mwenye.

⁶ Kuridāi kwenu siko kwema. Amwijiwa kuwa furumento aba ufu mwingi ilovodarisa?* ⁷ Basi, efyani kunundu furumento† ya mida-yo ipate muwe ufu wakukandiwa mupya, konta kwelikwelini amusanganyike na dambi.‡ Kamana kalaviwa kafara futi Kondoo wetu wa Pashukwa, Almasihi. ⁸ Kwa javyo, tukeni tisherekeye jambo-ri fala siyo na furumento ya mida, wala sairi na furumento ya udainfu na ubaya. Ila

* **5:6** Mana ake: Ikiwa munu mmoja tu basi akasiwa akizidi kukola dambi, azipita suku nyingi wanu piya wakwingira noyo hali-yo. † **5:7** “Furumento” mana ake dambi. ‡ **5:7** Mana ake: Ntuwiseni munu mbaya-yo nkundi mwenu-mo ipate muwe takatifu.

tisherekeye na mikate bila furumento ya kuwa swafi na ya ukweli.

⁹ Nûkwandikirani nkati ya waraka yangu kuwa wasukuyerini wenye kutenda lukware.

¹⁰ Fala omi siwamba wanu wa lukware mulumwengu-mu, wala sawashukuru, wevi, wala wenye kwambudu maswanamu. Inawa niwamba ewo, nanga vikulazimuni mwase ulumwengu-wu.

¹¹ Fala sambi nankukwandikirani kuwa wasukuyerini wenye kuritenza kuwa wafulati wa Insa na iri hali ndi wenye lukware, sawashukuru, wenye kwambudu maswanamu, watesi, warevi, au wevi. Nowo wala musirye nawo. ¹² Sina haki yakuwalamula sawari njamati, sinovyoy? Umwe amuwalamula wari njamati, novyoy? ¹³ Falakini sawari njamati-wo, Mwenyezimungu akuja kuwalamula. Kamba vyaamba Mandiko: “Mbaya kati yenu, ntuwiseni.”

6

Namuna ya kulamula tafauti

¹ Ikiwa umwe mmojawapo kankumana na nfulati wa Insa mwenziwe, atwakalija kuka kulamuriwa na wanu sawanfulata Insa, kwasa kuka kulamuriwa na wenye kwamini?

² Amwijiwa kuwa wenye kwamini wakúja kulamula mulumwengu-mu? Ikiwa ulumwengu-wu ulamuriwa nomwe-po, amukidiri kulamula myaha mitoto-mitoto?

³ Amwijiwa kuwa ofwe tikuja kuwalamula malaika? Futi myaha ya eya mainsha-ya!

⁴ Mukiwasakula wanu wa kukulamulani myaha

ya eya mainsha-ya, muwasakurirani wanu sawari kinu njamati? ⁵ Nukwambirani javyo aibu kwenu. Ukiwepo nlandu kati ya wenye kwamini, aapo anta munu mmoja kati yenu umwe ari na ankili ya kulamula? ⁶ Kwasa javyo, nduyenu akuka kutiribunali kunkashari mwenziwe, akalamuriwe na wanu sawamini, sababuni?

⁷ Kusema kweli, kati yenu cukukisani kutiribunali-co, mukolota kubonya. Sifadali mukoseriwe? Sifadali munyang'anyiwe? ⁸ Kwasa javyo, muwakosera na muwanyang'anya, anta na wanduzenu wawenye.

⁹ Mutikina kuwa wamadambi awariti ufalume wa Mwenyezimungu? Musitesiwe! Wenye lukware, wala wenye kwambudu maswanamu, wazinzi, ware walolana walume watupu au waka watupu, ¹⁰ wala wevi, wanu sawashukuru, warevi, watesi, wala walongo, piya-wa awariti ufalume wa Mwenyezimungu. ¹¹ Umwe wamojawapo múkitendanga novi vitendo-vi, fala epa sambu madambi enu aswafiwa. Mutakatifiwa* na mwakikishiwa, julu ya zina ra Mwenye Insa Almasihi pamoja na Roho wa Mwenyezimungu wetu.

Mwiri utumiriwe kwa kuntukuza Mwenyezimungu

¹² Dalili uwe ukwamba: “Kwangu omi, piya halali.” Fala siyo kuwa piya vyema kwako. Ndi kweli, kwangu omi piya halali fala siri ntwana wa

* **6:11** “Mutakatifiwa” mana ake “kuturiwa kuntumika Mwenyezimungu tu basi”.

kinu. ¹³ Uwe ukwamba: “Cakurya citaiwa ntumbokulu, na tumbokulu ndi rakutaiwa cakurya.” Ndi kweli, fala Mwenyezimungu akuja kudangula vyo viwiri. Mwiri autumiriwa kwa vitendo vya lukware, ila utumiriwa kuntumika Mwenye, na Mwenye asunga mwiri. ¹⁴ Mwenyezimungu anfufure Mwenye, na ofwe novyo akúja kutifufula, julu ya uwezo wake. ¹⁵ Amwijiwa kuwa mwiri wenu ndi vifingo vya mwiri wa Almasihi? Sambu, utwalaja vifingo vya Almasihi kulawirira kuwa vifingo vya reba? Sivyoy anta aba! ¹⁶ Amwijiwa kuwa munu alungana na reba, wo-wawiri wakuwa mwiri mmoja? Kamana Mandiko† akwamba: “Wo-wawiri wakuwa mwiri mmoja.”

¹⁷ Fala ire alungane na Mwenye, wo-wawiri wakuwa roho mmoja. ¹⁸ Asani lukware-ro! Dambi nyengine iwapo saakola munu na mwiri, fala aténda lukware, akola dambi na mmwiri wake mwaneyewe. ¹⁹ Amwijiwa kuwa mwiri wenu-wo ndi nyumba takatifu ya Roho Takatifu ari mmoyo mwenu? Roho-yo kesusiwa na Mwenyezimungu. Umwe amuriliki wanyewe, ²⁰ kamana muuziwa na beyi. Basi, munsifu Mwenyezimungu na mwiri wenu.

7

Ngano za ndowa

¹ Sambu, kuhusu mwaha wamunandikire: aye, ndi vyema mwananlume kwikala saanlola mwanamuka. ² Fala, kwa sababu ya hatari ya

† **6:16** Ona Mwanzo 2:24.

lukware, kila mwananlume awe na nkawake, na kila mwanamuka awe na nlumake. ³ Nlume nkawake nnyumba asinkatare, na kwa namuna mmoja noyo, mwanamuka aajuzi kunkatala nlumake. ⁴ Mwanamuka aana mamulaka julu ya mwiri wake, ila angabizi nlumake, na kwa namuna mmoja, nlume aana mamulaka julu ya mwiri wake, ila angabizi nkawake. ⁵ Basi, musikiririshane, sairi kwa kusikizana, kwa muda aba, mupate nafasi ya kutenda duwa. Ikisa muludire mainsha enu, ipate Ibilisi asukushetwanini, kwa kutowa kukidiri kumiliki mwiri wenu. ⁶ Vyanukwambirani-vi mawoni angu, siyo shuruti. ⁷ Vikinajibu kuwa piya-mwe muinshi samulombire, kamba omi. Fala kila munu kanawo mwananyewe uwezo maalumu wa Mwenyezimungu: mmoja kawa nawo uwezo wa kulomba, na mwengine kawa nawo uwezo wakitowa kulomba.

⁸ Sambi, niwambira sawalombire na sawalombiwe pamoja na manankweli, kuwa ndi vyema kwikala yeka kamba omi. ⁹ Fala kamba awana uwezo wakuritunza, walombe au walombiwe. Vyema kulomba au kulombiwa koliko kufwa mweke wa wájibu.

¹⁰ Ka ware walombiwe, nanawo ámuri, si yangu omi, iláwa ka Mwenye: mwanamuka aajuzi kunlawira nlumake. ¹¹ Fala ikiwa muka-yo kanlawira, ekare saalombiwe au apembeziwe na nlumake. Na nlume ndi novyo, nkawake aajuzi kumwasa.

¹² Na ka wanu wengine niwambira, siyo shuruti za Mwenye: nduyetu, akiwa nawo muka saamini, na muka-yo akikubali kwikala naye,

asimwase. ¹³ Na mwanamuka akilombiwa na nlume saamini, na nlumake-yo akikubali kwikala naye, asintuwise nlumake-yo. ¹⁴ Kamana nlume saamini, julu ya nkawake wa kwamini, aturiwa upande wa Mwenyezimungu, na mwanamuka saamini, julu ya nlumake wa kwamini, aturiwa upande wa Mwenyezimungu. Siwere javyo, wana wawo nanga wawa waharamu, fala kwelikwelini, wawalangiwa upande wa Mwenyezimungu. ¹⁵ Fala munu saamini, akisaka kumwasa mwenziwe, amwase. Nfulati wa Insa ailazimu ndowa kuntenda utwana, kamana Mwenyezimungu kakwitani mwikare ka usalama. ¹⁶ Uwe muka, ukwijiwa sana-sana kuwa nlumako aunvusha? Na uwe nlume, ukwijiwa sana-sana kuwa nkawako aunvusha?

Uhuru ulawa ka Almasihi

¹⁷ Kila munu ainshi kamba Mwenye vyaamwamurire, vyaampere uwezo maalumu. Kamba vyaapangire Mwenyezimungu, enende javyo. Javi ndi vyanilaizira jamati-zi piya. ¹⁸ Munu petiwe, engire itani? Iye asilavye alama ya itani. Munu petiwe, sengire itani? Iye asingire itani. ¹⁹ Kwingira itani sico kinu, kutowa kwingira itani sico kinu. Kinu bora ndi kifulata ámuri za Mwenyezimungu. ²⁰ Kila mmoja ekare na hali yaakiwa noyo petiwe. ²¹ Pawitiwe, úkiwa ntwana? Usiwe na wasi-wasi. Fala ukiwa na nafasi yakuwa na uhuru, nafasi-yo tumira. ²² Ire etiwe na Mwenye ari ntwana, ndi mwenye uhuru mbere ya Mwenye. Kwa namuna mmoja novyo, ire etiwe ari na uhuru, ntwana wa Almasihi. ²³ Muuziwa na beyi gali futi. Musilawirire kuwa watwana

wa wanu. ²⁴ Basi, wanduzangu, kila munu hali yake yaakiwa petiwe, mbere ya Mwenyezimungu ekare na hali noyo.

Kulomba au kutowa kulomba

²⁵ Sambi kuhusu wári, sina ámuri ya Mwenye, fala nukupani mawoni angu kwa kuwa, julu ya huruma za Mwenye, nolotiwa kuwa mwaminifu.

²⁶ Kwa sababu ya mashuguli a wakati watiri-wu, niwona kuwa vyema munu kwikala vyaari novyo.

²⁷ Kulomba? Usisakure kumwasa nkawako. Aulombire? Usinsakure muka. ²⁸ Fala ukilomba, usikore dambi. Na muka, akilawa harusi, asikore dambi. Fala ware walombane wakuja kuwa nawo tafauti za mainsha a mulumwengu-mu. Nomi nisaka nukukengereni nozo tafauti-zo.

²⁹ Wanduzangu, canisaka kukwambirani ndi javi: wakati ubakire mulumwengu-mu aba. Ndi ntamana, walume walombire wajuzi wawe kamba sawalombire. ³⁰ Wari kuisimira, wawe kamba sawasisimira. Wari radi wawe kamba sawari radi, wenye kuuza wawe kamba sawana kinu mmakono mwawo, ³¹ na ware watumira vinu vya mulumwengu-mu, wawe kamba sawatumira. Konta namuna vyauri ulumwengu-wu ukuja kupita.

³² Vinajibu umwe musishugulike. Kilumelanga ashugulika na mambo a Mwenye, namuna za kumwajibu Mwenye. ³³ Fala nlume wakulomba ashugulikira mambo a mulumwengu-mu, namuna za kumwajibu nkawake. ³⁴ Kweli, nlume-yo akwawanyika, avutiwa kuno na kuno.

Muka saalombiwe na mwari washugulikira mambo a Mwenye, ipate wawe takatifu

mmwiri mwawo pamoja na roho zawo. Fala muka wakulombiwa ashugulikira mambo a ulumwengu-wu, namuna za kumwajibu nlumake. ³⁵ Nukwambirani javi kwa vyema vyenu. Sisaka kukwinikirani kiruzi, ila nísaka kuwa muinshi kwa namuna ngema, mukintumika Mwenye, musifazaike na mambo mengine.

³⁶ Ikiwa mmojawapo kankuwaza kuwa akwajibiwa pakulu na ncumba wake, neko kwankuntenza caputu, na ikiwa akwajibiwa kanguvu pakulu, ibidi walombane. Caasaka noco, atende, aakola dambi walombane. ³⁷ Fala ikiwa nnemba-yo koloka moyo, aavutiwa na wájibu kanguvu, na kawa nawo mamulaka julu ya nafsi yake, kanuwiya kweli-kwelini ekare saalombire, basi atenda sana. ³⁸ Kwa namuna-yi, mwenye kunlomba ncumba átenda vyema, na saalombire, atenda vyema pakulu.

³⁹ Muka alungana na nlumake iri nlumake kawa hai. Fala akifwa nlumake, iye akuwa na uhuru wa kulombiwa tena na nlume amwajibu onse, ikiwa nlume-yo kalungana na Mwenye. ⁴⁰ Falakini niwona kuwa muka-yo akuwa radi pakulu akikala na hali yaari noyo. Na niwaza kuwa vyanamba-vi, nilongoziwa na Roho wa Mwenyezimungu.

8

Kwinshimu ankili za wenzenu

¹ Sambi kuhusu swadaka zawalaviriwa maswanamu, tikwijiwa kuwa “piya-fwe tanawo wijiwifu”. Wijiwifu-wu utitenza kuridāi, fala

pendo rijenga. ² Munu awáza kuwa akwijiwa kinu kimojawapo, kusema kweli, eejiwa kamba vyakijuzi kwijiwa. ³ Fala munu ampenda Mwenyezimungu, na iye amwijiwa munu-yo.

⁴ Sambu, kuhusu kutafuna nyama yakutenderiwa kafara maswanamu, tikwijiwa kweli kuwa maswanamu awana kazi mulumwengu-mu. Aapo nlungu mwengine, Nlungu mmoja tu basi. ⁵ Wawapo wetiwa milungu mbinguni au muardhi, kamba vyairipo milungu mingi na mamwenye wengi. ⁶ Fala kwetu ofwe, kawapo Nlungu mmoja basi, Baba, ombire vinu piya, na ofwe tiinshi kwa ajili yake. Na kawapo Mwenye mmoja tu basi, Insa Almasihi. Piya vyumbiwa julu yake, na julu yake, ofwe tiinshi.

⁷ Fala sikuwa wanu piya wawa nawo wijiwifu-wu. Wengine wawa nawo tabiya ya maswanamu, ntamana mpaka sambu-pa, wawaza kuwa vyawarya ndi kafara yakupewa maswanamu. Kwamini kwawo aba, kwa javyo wariwona kuwa awari swafi. ⁸ Kusema kweli, cakurya acintenza Mwenyezimungu kutikubali. Tikasa kurya, acitipoteya kinu. Na novyo, tikirya, atipata faida.

⁹ Fala more-more ipate uhuru wenu-wo musinkwakurise mwenzenu ari na kwamini aba. ¹⁰ Mwenziwo wa kwamini aba, akukuwona uwe mwijiwifu, ukirya cakurya nnyumba ya kutukuziwa swanamu, aunshonga neye kurya kafara ya swanamu-yo? ¹¹ Kwa javyo, mwenziwo wa kwamini aba akwaribika julu ya wijiwifu wako, ingawa iye nduyo waanfwire Almasihi.

12 Pamuwakosera wenzenu na pamupoteza kwamini kwawo aba, mwankukola dambi ka Almasihi. 13 Basi sambi, ikiwa canirya omi cinshonga mwenzangu kukola dambi, sishubutu kurya tena cakurya-co milele, ipate nisinshonge kukola dambi.

9

Haki za walii

1 Sina uhuru? Siri walii? Simmonire Insa, Mwenye wetu? Umwe amuri kazi yangu yaninkorere Mwenye? 2 Ingawa wengine wawaza kuwa siri walii, fala mbere ya umwe niwa walii, kama alama yakwakikisha kuwa omi niwa walii ndumwe, kwa kuwa mulungana na Mwenye. 3 Kurikengera kwangu ka wenye kunilamula ndi javi: 4 Atina haki ya kurya na kunywa? 5 Atina haki ya kulongozana nawo waka wetu wa kwamini, kamba vyawatenda mawalii wengine, na wanduze Mwenye pamoja na Peduru*? 6 Au Barinaba nomi tu basi ndi satina haki yakupata luziki retu njamati, tikasa kukola kazi panja? 7 Nani atenda kazi ya usurudadu aripa garama zake? Nrimini ataya mise saana haki ya kurya visumo vyake? Nsungani wa mifuwo akataziwa kunywa maziwa a mifuwo yaasunga?

8 Vyanukwambirani-vi vilawa na mamulaka a kibinadamu? Au Taureti neyo isema vinu vimoja?

9 Kamana n'Taureti ya Musa† yandikiwa javi:
“Musinkataze ng'ombe kurya paakola kazi yakukukurula mafuluwela.”

* 9:5 Kigeregu: “Sefa”. † 9:9 Ona Kumbukumbu 25:4.

Mudaniza kuwa Mwenyemizungu ashugulikira ng'ombe basi? ¹⁰ Ayandikiwe novyo kwa ajili yetu? Aye, kamana atimbúla mmasamba, átimbula akirindira fungu rake, na avúna, ávuna akirindira fungu rake. ¹¹ Tikivyala mbeyu ngema nroho zenu, atina haki ya kuvuna, kupata luziki mulumwengu-mu? ¹² Ikiwa wengine wawa nawo haki ya kwazimana na kumerana, futi ofwe sikuzidi? Fala ofwe atikitumira noyo haki-yo, ila tihitamili piya, ipate tisiziwiye anta aba Habari Ngema ya Almasihi. ¹³ Amwijiwa kuwa wakola-kazi wa vinu takatifu, ewo wakurya vya Nyumba Takatifu? Maudumu pauralu wa kafara wapokereranga fungu ra vinu vilaviwanga kafara, sinovyo? ¹⁴ Kwa namuna moja noyo, Mwenye Insa kalaiza kuwa wanu wapita wakereza Habari Ngema, nkati ya Habari noyo wapokerere luziki rawo.

¹⁵ Fala omi sinatumira nozo haki-zo anta aba. Na sandike evi vinu-vi ipate nitumire sambipa. Kamana nihitari nifwe koliko mmojawapo kunilavya kuridāi kwangu kwa caniri kutenda-ci.† ¹⁶ Nikereza Habari Ngema, sina sababu ya kuridāi. Kusema kweli, omi nilazimishiwa. Utungu kwangu omi nikitowa kwereza Habari Ngema! ¹⁷ Nikereza kwa kusaka kwangu, nirindira thawabu. Fala, ikiwa sikwakusaka kwangu, kazi tu basi yanigabiziwe. ¹⁸ Basi, thawabu yangu ndi yepi? Ndi kuwa, panereza Habari Ngema, nikwereza bure bila

† **9:15** Paulu kukimwajibu pakulu kukola kazi yakwereza Habari Ngema saanlebele munu luziki.

kutumira haki zangu nkati ya Habari Ngema.

¹⁹ Ingawa nanawo uhuru ka wanu piya, fala ka wanu piya niritula utwana, ipate niwalongoze wanu wengi ka Insa. ²⁰ Paniwa na Mayahudi, nukuwa Yahudi ipate niwalongoze ka Insa Mayahudi. Paniwa na ware wafulata Taureti, nífulata Taureti noyo, ingawa kweli-kwelini silazimishiwa kifulata Taureti-yo. Nítenda javyo ipate niwalongoze ka Insa ware wafulata Taureti-yo. ²¹ Paniwa na wanu sawafulata Taureti, omi nítenda sawa-sawa vyawatenda. Siri kufezeyi shariya za Mwenyezimungu, fala nankutimiza shariya za Almasihi. Nítenda javyo ipate niwalongoze ka Insa wanu sawafulata Taureti. ²² Paniwa na wanu wakuveya, niritula kuveya ipate niwalongoze ka Insa wanu wakuveya. Niripindula namuna nyingi ka wanu piya, ipate wamojawapo niwavushe. ²³ Nítenda piya-vi kwa sababu ya Habari Ngema, ipate nijanliiwe nkati ya tamaa za Habari Ngema-zi.

²⁴ Amwijiwa kuwa, pamashindano a kutuwa, piya watuwi wakuwa nkati ya kutuwa, fala mmoja basi ndi apáta tuzo? Basi, tuwani kwa namuna ya kuwa tuzo-ri mupate. ²⁵ Piya watuwi warimbisa mwiri sana-sana, wakongiwe lemba ra kwikala wakati aba. Fala ofwe tíkola kazi tipate lemba ra milele. ²⁶ Basi, sítuwa sananzimiya. Siri kamba munu wakurifunda soku, vyebiya guniya ra nsanga sarintendire kinu. ²⁷ Ila nirimbisa mwiri wangu, nitende utwana, ipate bandi ya kuwereza wengine, omi mwananyewe nisikatariwe.

10

Musitukuze maswanamu

¹ Wanduzangu, vinajibu umwe musitikine vinu viwakunire wababu zetu mida. Mwenyezimungu kawalongoza julu ya wingu ríkenendanga mbere yawo, na piya wákiruka kati-kati ya bahari. ² Ewo wakifulata Musa, walongoziwa na wingu na wapita kati-kati ya bahari*. ³ Piya warya cakurya kimoja ca kiroho, ⁴ na piya wanywa maji a kiroho, kamana wanywa mwala wa kiroho ukiwafulata. Ewo mwala-wo ákiwa Almasihi. ⁵ Fala novyo-sivyo, wanu wengi kati yawo awajibise mbere ya Mwenyezimungu, ndi ntamana makongolo awo atawanyika nlanga.

⁶ Sambu, novyo vinu-vyo vikuna kamba mifano kwetu ofwe, ipate ofwe visitajibu vinu vibaya kamba vyawatendire ewo. ⁷ Wala musambudu maswanamu, kamba vyawatenda wanu wamo-jawapo. Kona Mandiko† akwamba:

“Wanu wekala kurya na kunywa, ikisa walamuka kuseza.”

⁸ Wala musitende lukware kamba wengine vyawatendire lukware. Ntamana kwa suku moja noyo, wagwa wanu alufu shirini na natu. ⁹ Kinu cengine, atijuzi kumyerera Mwenye, kamba wengine vyawâmyerere, wakiulaiwa na nyoka. ¹⁰ Na musidugude kamba wanu wengine vyawaduguda, wakiulaiwa na Nzulaiiri. ¹¹ Evi vinu-vi viwakuna wababu zetu, vyandikiwa ipate vitilange, ofwe tiri kuinshi ewu

* **10:2** Kigeregu: “wôziwa nkati ya Musa, muwingu na mbahari”.

† **10:7** Ona Kulawa 32:6.

wakati wa mwinsho-wu. ¹² Basi, awáza kuwa kooloka, aritunze sana, asigwe. ¹³ Kuyerereriwa kamuyerereriwe umwe akusiyane na ka wanu wengine. Mwenyezimungu mwaminifu, aakwasani kuyerereriwa kushindiwa nguvu zenu. Mukiyerereriwa, Mwenyezimungu akoloterani njira yakutengezereni ipate mukidiri kuhitamili.

¹⁴ Kwa javyo wapendani wangu, tirani maswanamu. ¹⁵ Nankusowera na wanu werevu, fikirini vyanisowera-vi. ¹⁶ Patikumbukira kifo ca Almasihi, tishukuru kwa kaneka ijanliiwe. Patinywa kaneka-yo, atiri kumerana damu ya Almasihi? Na patimeya nkate, atiri kumerana mwiri wa Almasihi? ¹⁷ Kwa kuwa nkate ndi mmoja, mana ake ndi kuwa piya-fwe tiwa mwiri mmoja, kamana piya-fwe tipokerera nkate mmoja nowo. ¹⁸ Wawazeni waIziraeli upande wa kimwiri: ware watafuna nyama zakulaviwa kafara mwaja? Awari kumerana watupu? ¹⁹ Noci mana ake kinani? Nitakwamba kafara ya swanamu kinu ca faida? Au nitakwamba kuwa swanamu kinu ca faida? ²⁰ Anta! Canamba ndi kuwa nozo kafara zawalaviriwa mashetwani-zo, aari kulaviriwa Mwenyezimungu. Omi avinajibu umwe kumerana na mashetwani. ²¹ Amujuzi kunywera kaneka ya Mwenye, kuno mukinywera kaneka ya shetwani. Amujuzi kurya pameza ya Mwenye, kuno mukirya pameza ya shetwani. ²² Au tinsonga Mwenye awe na wivu? Tanawo nguvu za kunzaidi iye?

Olotani inshima ka wenzenu

²³ Dalili munu akwamba: “Vinu piya halali.” Fala siyo kuwa vinu piya vifāi. “Vinu piya halali”

fala siyo kuwa vinu piya vinjenga munu. ²⁴ Munu asisakure faida yake mwaneyewe, ila asakure faida ya mwenziwe. ²⁵ Tendani javi: nyama iuzanyiwa kubazari yonse, iryani. Musitafiti kwi-jiwa cahalali wala caharamu kwa sababu ya fahamu zenu. ²⁶ Kamana kamba vyavyandikiwe: “Ulumwengu na viripo piya, mwaneyewe ndi Mwenye.”

²⁷ Saári mwenye kwamini akukwarifuni, mukisaka, ukani. Piya vyamusaka kupewa vyonse, iryani. Musitafiti kwijiwa cahalali au caharamu kwa sababu ya fahamu. ²⁸ Fala ikiwa munu kakwambirani: “Onani, eyi nyama-yi ilaviriwa kafara maswanamu”, basi musirye, ipate musinkosere akwambíreni-yo, kwa sababu ya fahamu zake. ²⁹ Siyo kwa sababu ya fahamu zenu fala kwa sababu ya fahamu za mwenzenu-yo. Dalili munu áwaza javi: “Konta ya kinani uhuru wangu kwasisiwa na fahamu za mwenzangu? ³⁰ Nikishukuru kwa kinu canipokerera, nisutumiriwani kwa kinu canishukuru?”

³¹ Basi, mukirya au mukinywa au camutenda conse, tendani piya kwa kuntukuza Mwenyemizungu. ³² Inshini namuna ya kuwa amuwakosesa Mayahudi, wala Sawari-Mayahudi, wala jamati ya Mwenyemizungu, ³³ kamba omi novyo, kwa namuna piya, vyanajibisa mbere ya wanu piya. Sisakula faida yangu mwaneyewe, ila faida ya wanu wengi, ipate wavushiwe.

11

¹ Basi nifulatizeni, kamba omi vyaninfulatiza

Almasihi.

Namuna ya kuvala mahala pa duwa

² Nukusifuni konta piya vyanukufundireni mwankukumbukira, na inlimu yanukugabizireni, mwankufulata. ³ Fala nisaka mwijiwe kuwa kiswa ca kila mwananlume ndi Almasihi, na kiswa ca mwanamuka ndi nlumake, na kiswa ca Almasihi ndi Mwenyezimungu. ⁴ Kila nlume wakulebela duwa au wakubushuru afinike kiswa, akejeli kiswa cake. ⁵ Fala mwanamuka wakulebela duwa au wakubushuru saarifinike lusungi nkiswa akejeli kiswa cake. Ndi sawa-sawa kamba mwanamuka wakumyola nywiri. ⁶ Ikiwa mwanamuka aasaka kurifinika lusungi, fadari amyore nywiri zake. Fala ikiwa kumyola nywiri kunteza haya, basi arifinike lusungi nkiswa. ⁷ Nlume aajuzi kufinika kiswa, kwa kuwa iye ndi nfano na utukufu wa Mwenyezimungu. Fala mwanamuka ndi utukufu wa mwananlume. ⁸ Kamana nlume* oombiwe kwa mwanamuka†, ila mwanamuka ndi ombiwe kwa nlume.‡ ⁹ Kusema kweli, mwananlume oombiwe kwa ajili ya mwanamuka, ila mwanamuka ndi ombiwe kwa ajili ya nlume. ¹⁰ Kwa javyo, mwanamuka ajuzi arifinike nkiswa, iwe alama ya kuwa akubali mamulaka a nlumake, konta malaika wankummona.

¹¹ Novyo-sivyo, nkati ya jamati ya Mwenye, wanawaka awatimu bila wanawalume, na wanawalume awatimu bila wanawaka. ¹² Ndi kweli kuwa mwanamuka ntanzi kombiwa na

* **11:8** “Nlume” ndi Adamu. † **11:8** “Mwanamuka” ndi Hawa.

‡ **11:8** Ona Mwanzo 2:21-23.

mwiri wa mwananlume, fala tangu nopo, walume piya wawankupongoriwa na wanawaka. Basi, piya vilawa ka Mwenyezimungu. ¹³ Umwe wanyewe lamulani: muwona kuwa vijuzi mwanamuka kunlebelala Mwenyezimungu saarifinike lusungi? ¹⁴ Namuna Mwenyezimungu vyaatumbire aitifunda kuwa mwananlume, zikintambuluka nywiri aibu, sikweli? ¹⁵ Fala mwanamuka, nywiri zake zikiwa nrefu, sikuridāi kwake? Konta nywiri nrefu kapewa zinfynike. ¹⁶ Ikiwa munu asaka kukaidi kuhusu mambo-ya, ejiwe kuwa ofwe tanawo tabiya-zi, na ndi tabiya zitumiriwa njamati za Mwenyezimungu.

Jambo ra Kumbukumbu

¹⁷ Sambu, kwa ewu mwaha mwengine-wu, sukusifuni. Kusema kweli, pamujumana, siyo kwa faida ila kwa hasara. ¹⁸ Kinu cakwanza, nankusikira kuwa pamujumana njamati, kuwapo kwawanyana watupu, nomi upande nikubali. ¹⁹ Kamana ilazimu kuwepo kwawanyana kati yenu, ipate wafulati wa Insa wakweli wejiwikane. ²⁰ Umwe pamujumana, wamojawapo awalanda kuwa wawa pakwawanyirana cakurya ca Jambo ra Kumbukumbu. ²¹ Kamana pamurya, kila mmoja akwangupisa kurya. Wengine wabaki na njala, wengine walawirira wakurewa. ²² Umwe amuna manyumba akurya na akunywa? Au mwankukejeli jamati ya Mwenyezimungu na mwankuwatenza haya sawana? Musaka nukwambireni kinani? Nukusifuni? Javyo sukusifuni!

²³ Kamana vyanipokerere ka Mwenye, novyo-novyoni ndi vyanukupani umwe: kuwa usiku waaperekiwe Insa ka maaduwi, iye katwala nkate, ²⁴ akinshukuru Mwenyemizungu, akimeya, akamba: “Ewu ndi mwiri wangu, wanipereka kwa ajili yenu umwe. Tendani novi kwa kunikumbukira.” ²⁵ Kwa namuna mmoja noyo, nakwisa kurya, iye katwala kaneka, kaamba: “Eyi kaneka-yi ndi miyadi mipya, yaakikishiwe kwa damu yangu. Kila mara pamutenda eri jambo-ri ponse, tendani novi kwa kunikumbukira.” ²⁶ Konta kila mara pamutafuna ewu nkate-wu na pamunywa eyi vinyu-yi, mwankutangaza kifo ca Mwenye, mpaka suku ya kuludi iye.

²⁷ Sambi, munu akitafuna ewu nkate-wu, au akinywa vinyu iri nkikombe ya Mwenye-yi, kwa namuna saijuzi, akorera dambi mwiri pamoja na damu ya Mwenye. ²⁸ Kila munu aritunze mwaneyewe, ikisa atafune nkate na kaneka-yi anywe. ²⁹ Kamana munu akitafuna na akinywa saatula kuwa mwiri wa Mwenye, paarya na paanywa arilamula hukumu. ³⁰ Kwa javyo, kati yenu wawapo wengi wepepe na walwala, mpaka wengine wakufwa. ³¹ Fala tikiritunza ofwe wanyewe, atija kupata lawama. ³² Patilaumiwa na Mwenye, tankudumiwa ipate tisilamuriwe hukumu na wanu mulumwengu-mu. ³³ Basi wanduzangu, pamutenda Jambo ra Kumbukumbu, warindeni wenzenu. ³⁴ Ari na njala onse, arye ukaya, ipate pamujumana, isukwisukireni hukumu.

Kuhusu vinu vyengine, panisaka kuja kukuwo-

nani, nukuja kukwamuruni.

12

Uwezo wakwisusiriwa na Roho Takatifu

¹ Sambu, wanduzangu, kuhusu neema ya uwezo wa Roho Takatifu, nisaka musuwe watikinifu. ² Mukwijiwa kuwa, pamukiwa makafiri, kwa namuna mojawapo mukubalisiwa, muzungunusiwa muwafulata maswanamu sawasowera. ³ Kwa javyo, nisaka mwijiwe kuwa munu wakulongoziwa na Roho wa Mwenyezimungu ashubutu kwamba: “Alaniwe Insa”, na hapana akidiri kwamba “Insa ndi Mwenye*” sairi julu ya Roho Takatifu.

⁴ Uwapo uwezo wakwisusiriwa wakusiyana, fala esusa ndi Roho mmoja. ⁵ Ziwapo namuna zakuntumika zakusiyana, fala tankuntumika Mwenye mmoja. ⁶ Ziwapo namuna zakutenda kazi zakusiyana, fala Mwenyezimungu ndi mmoja atenda kazi piya, julu yetu ofwe piya.

⁷ Kila mmoja kesusiriwa alama ya Roho Takatifu kwa faida ya jamati piya. ⁸ Munu mmoja kesusiriwa julu ya Roho Takatifu, uwezo wa kusowera na werevu. Mwingine kesusiriwa uwezo wa wijiwifu maalumu, na Roho mmoja noyo. ⁹ Mwingine kesusiriwa kwamini maalumu, na Roho mmoja noyo; na mwingine kesusiriwa uwezo wa kuwaponesa walwere, na Roho mmoja noyo. ¹⁰ Mwingine kesusiriwa uwezo wakutenda maajuza, mwingine uwezo wa kubushuru, mwingine uwezo wa kumanyira

* **12:3** “Insa ndi Mwenye” mana ake “atukuziwe Insa”.

Roho wa Mwenyezimungu na roho nyengine. Mwingine kesusiriwa uwezo wa kusowera luga kwa kwisusiriwa na Roho Takatifu, mwingine kesusiriwa uwezo wa kwereza mana a luga-yo. ¹¹ Ire aténda piya-vi ndi Roho mmoja basi, antongera uwezo kila mmoja kamba vyaasaka mwaneyewe.

Mwiri mmoja na vifingo vingi

¹² Kamana, kamba mwiri vyauri mmoja, fala uwa nawo vifingo vingi, na piya vifingo-vyo ingawa vingi vitenda kuwa mwiri mmoja nowo, ndi sawa-sawa novyo mwiri wa Almasihi. ¹³ Kweli-kwelini, piya-fwe na Roho mmoja noyo toziwa tiwe mwiri mmoja. Wengine-fwe tiwa Mayahudi, wengine Sawari-Mayahudi, wengine tiwa watwana, wengine walungwana, fala piya-fwe tinywesiwa† na Roho mmoja noyo.

¹⁴ Ndi kweli, mwiri sico kifingo kimoja basi, ila uwa nawo vifingo vingi vyawenye. ¹⁵ Mulu ukamba: “Kwa kuwa siri nkono, siri upande wa mwiri”, kweli-kwelini, ungari upande wa mwiri. ¹⁶ Na sikiro rikamba: “Kwa kuwa siri riso, siri upande wa mwiri”, ringari upande wa mwiri. ¹⁷ Mwiri piya-wo unawa riso, nanga kusikira mwaja? Inawa piya sikiro, nanga kunuwiza mwaja? ¹⁸ Fala Mwenyezimungu katula vifingo mmwiri, kila kifingo katula paasakire iye. ¹⁹ Mwiri piya inawa kifingo kimoja tu basi, mwiri nanga uwa ndepi? ²⁰ Aye, mwiri uwa nawo vifingo vingi vyawenye, fala evyo vitenda kuwa mwiri mmoja.

† **12:13** “Tinywesiwa” mana ake epa “tijaziwa”.

²¹ Maso aajuzi kwambira nkono kwamba: “Uwe sukusakula.” Kiswa acijuzi kusowerera maulu kwamba: “Umwe sukusakulani.” ²² Kwasa javyo, vifingo vimojawapo mmwiri vilandire kuwa vyepepe pakulu, novyo ndi visakurikana pakulu. ²³ Na vire vifingo vyatiwaza kuwa aviinshimiwa ndi vyatikingiza na inshima pakulu. Na vifingo saviwoneka baina ndi vyatitafiti kusunga pakulu. ²⁴ Fala viwapo vifingo vyengine savisakula javyo. Mwenyezimungu ndi vyaalunganise mwiri wa binadamu kwa namuna ya kuwa vifingo savinshimiwa, viinshimiwe pakulu. ²⁵ Kwa javyo, akupo kwawanyika kati ya mmwiri, ila kifingo cisunge vyenziwe piya kwa namuna mmoja. ²⁶ Kifingo kimoja cikitabika, vifingo piya viwankutabika. Na kifingo kimoja cikisifiwa, vifingo piya vifurahi.

²⁷ Basi, umwe muwa mwiri wa Almasihi, na kila mmoja kifingo ca mwiri. ²⁸ Mwenyezimungu njamati kila mmoja kantula mahala pake: cakwanza ndi mawalii, capiri ndi minabii[†], catatu wanlimu, ikisa wanu wakutenda maajuza, na wari na uwezo wakuponesa, na wari na uwezo wakuwasaidiya wenziwawo, na wari na uwezo wakuwalongoza wenziwawo, pamoja na wari na uwezo wakusowera luga zak-wisusiriwa.

²⁹ Piya-wo mawalii? Piya-wo minabii? Piya-wo wanlimu? Piya-wo wanu wakutenda maajuza?

[†] **12:28** Minabii wabushuru habari za Mwenyezimungu.

30 Piya-wo wawa nawo uwezo wakuponesa? Piya-wo wawa nawo uwezo wakusowera luga zakwisusiriwa? Piya-wo wakidiri kwereza mana awo? ³¹ Kwa javyo, vikwajibuni kusakula uwezo maalumu pakulu. Visitoshe, omi nukoloterani njira ngema pakulu pawenye.

13

Pendo ndi bora

¹ Anta nisowere luga zawasowera wanadamu pamoja na za malaika, fala kamba sina pendo, usowezi wangu ukuwa kamba vyaisikirikana ngoma au kuvuma ka cuma. ² Ikiwa nanawo uwezo wakubushuru, na kwijiwa siiri piya, na kuwa mwijiwifu wa vinu piya, na niwe nawo kwamini kukulu ka kusamisa mwango, fala kamba sina pendo, siri kinu. ³ Anta nilavye vinu vyangu piya niwatongere masikini, na anta panilavya kafara mwiri wangu kupereka kociwa, fala kamba sina pendo, sifāi anta kinu.

⁴ Pendo kuvumirira, ndi kinu cema, siyo kuwa na wivu, usiritenze wala usiridāi. ⁵ Pendo siwo unyamangalo, arisakula kurinafusi mwaneyewe, aarangupa kukimwisa, na aawalanga mara nyengapi zaakoseriwe. ⁶ Pendo sikufurahira ubaya ila kufurahira ukweli. ⁷ Pendo kumiza vibaya piya, kwamini vinu piya, kurindira na tamaa vinu piya, na kuhitamili vinu piya.

⁸ Pendo arina mwinsho. Fala anta kubushuru kukwasiwa, anta luga zakwisusiwa zikwisa, na anta wijiwifu ukwasiwa. ⁹ Basi vyatijiwa avitimire, na vyatibushuru avitimire, ¹⁰ fala pavisaka kuja vyakukamilika, savitimire

vikwasiwa. ¹¹ Panikiwa kisimana, nikisoweranga kikisimana, fahamu zangu zikiwa za kikisimana, na nikiwazanga kikisimana. Paniwere munu nzima, nasa vinu vya kikisimana. ¹² Epa sambi tankuwona kamba nkirilolo, atirikuwona baina. Fala kwa suku yake, tukuja kuwona kumaso-kumaso. Kamana sambi-pa nukwijiwa sacitimire, fala noyo suku-yo, nukwijiwa piya, kamba vyanijiwiwa na Mwenyezimungu. ¹³ Basi, viripo ndi vinu vitatu-vi: kwamini, kutumaini, na pendo. Fala kinu kikulu ndi pendo.

14

Luga zakwisusiriwa na Roho Takatifu

¹ Tendani juhudi mufulate pendo, fala musase kusakula pakulu uwezo wakwisusiriwa na Roho Takatifu, pakulu-pakulu uwezo wa kubushuru. ² Kamana asowéra luga kwa kwisusiriwa aasowera na wanu, ila asowera na Mwenyezimungu. Hapana asikíra, konta asowera mambo a siiri julu ya Roho-yo. ³ Fala ire abushúru asowera kwa namuna yakuwajenga, na kuwarimbisa myoyo yawo, na alánga awalavya uzuni. ⁴ Ire asowéra luga kwa kwisusiriwa arijenga mwananyewe, fala ire abushúru, ajenga jamati. ⁵ Basi, vinajibu kuwa piya-mwe musowere luga zakwisusiriwa, fala pakulu-pakulu vinajibu mubushuru. Kusema kweli, nkulu ndi abushúru koliko asowéra luga kwa kwisusiriwa, sairi kuwa akwereza mana ake, ipate jamati ijengiwe.

⁶ Wanduzangu, nikija kwenu nukukusowererani luga zakwisusiriwa, nanga mupata faidani, sairi nukusowerereni na nukufafanurireni, au na

wijiwifu maalumu, au julu ya kubushuru, au kwa kufunda inlimu? ⁷ Anta na vinu vyakuvuma, kwa nfano furumbãu au kityatya, ikiwa aisikirika sana shauti ya kinu cibiiwa, cijiwikanaja ciri kwibiiwa? ⁸ Kusema kweli, ikiwa munu ebiya baramanda kwa namuna yakusikirikana sana shauti-yo, nani asaka kuritengeza kuka kuvita? ⁹ Víkuna sawa-sawa pamusowera: kamba amusowera usowezi wakweleweka, nani ejiwa camuri kusema? Ndi kamba mulavya mepo tu basi. ¹⁰ Kusema kweli, ziwapo luga nyingi zawenye zakusiyana mulumwengu-mu, fala aipo anta moja saina mana. ¹¹ Novyo-sivyo, sikelewa mana a luga mojawapo, ndi kamba omi myeni ka ire anisowérrera, na iye akuwa myeni kwangu omi. ¹² Basi, nomwe ndi novyo. Kwa kuwa musakula na juhudi uwezo wakwisusiriwa na Roho wa Mwenyezimungu, sakulani mupate mwingi jamati ijengiwe.

¹³ Basi sambi, asowéra luga yakwisusiriwa, anlebele Mwenyezimungu ipate ereze mana ake. ¹⁴ Konta omi, panilebela duwa na luga yakwisusiriwa, ikuwa roho yangu ndi iri kutenda duwa, fala ankili yangu aipata faida*. ¹⁵ Sambi, vikuwa mwaja? Nitenda duwa julu ya Roho Takatifu, na nitenda duwa julu ya ankili zangu. Nukwimba julu ya Roho Takatifu, na nukwimba julu ya ankili zangu. ¹⁶ Kwasa javyo, ikiwa utukuza na luga yakwisusiriwa, ntikinifu akisaka kwamba “Aamina” kwa kushukuru kwako, etikiziraja? Konta causema, ereriwa. ¹⁷ Kweli-kwelini

* **14:14** Kigeregu: “visumo”.

uwe kushukuru sana, fala ntikinifu-yo aapata faida. ¹⁸ Ninshukuru Mwenyezimungu kwa kuwa nisowera luga zakwisusiriwa kukupundani piya-mwe. ¹⁹ Fala njamati, vinajibu nisowere masemo matanu kwa ankili zangu ipate wengine niwafunde, koliko kusowera masemo alufu ka maalufu a luga yakwisusiriwa.

²⁰ Wanduzangu, musuwe kamba wasimana nkati ya mawazo enu. Kuhusu ubaya, musuwe na makosa kamba wasimana. Fala kuhusu namuna za kuwaza, muwe kamba wakulungwa.

²¹ N† Taureti† yandikiwa javi:

“Julu ya malulimi a wanu wengine,
julu ya kanywa za wayeni,
nisowera na ewa wanu-wa.
Fala novyo-sivyo, awaja kunisikiriza”
amba ndi Mwenye.

²² Basi, kusowera luga yakwisusiriwa siyo alama ka wamwamini ila ka sawamwamini, na kubushuru siyo ka sawamwamini ila ka wamwamini. ²³ Kwa javyo, jamati piya ikijumana na wanu piya wakisowera luga za kwisusiriwa, na wakingira sawamwamini au watikinifu, awamba kuwa muzozoka? ²⁴ Fala ikiwa piya wabushuru, na akingira saamini au ntikinifu, iye akuja kuriwonerera madambi ake, alamuriwa kwa piya vyaasikire. ²⁵ Mawazo a siiri a mmoyo mwake akuja kufisuriwa, neye akúja kusujudi, kumwambudu Mwenyezimungu, na kwereza kuwa kweli-kwelini Mwenyezimungu kawa kati yenu.

† 14:21 Ona Izaya 28:11-12.

Namuna zakutukuza ka umoja njamati

²⁶ Sambu wanduzangu, mwaja? Daima pamujumana, muni mmoja kanawo rimbo, mwengine kufunda, mwengine kufafanula, mwengine luga yakwisusiriwa na Roho, na mwengine kufasuli. Piya vitendiwa-vi vyakujenga. ²⁷ Ikiwa mmojawapo asowera luga yakwisusiriwa, waseni wawiri au watatu wasowere, fala wasowere mmoja-mmoja. ²⁸ Na mwaseni mmoja afasuli mana a kila luga. Fala akitowa kuwapo wakufasuli, ewo wanyamare njamati nomo, wasowere wanyewe-ka-wanyewe na wasowere na Mwenyezimungu.

²⁹ Kuhusu minabii, waseni wawiri au watatu wereze, na vyaambiwe-vyo, wanu wengine-wo watunze. ³⁰ Fala akiwapo muni mwengine nopo, akisusiriwa habari ya Mwenye, ári kwereza, anyamare. ³¹ Kamana piya-mwe mwanawo nafasi yakubushuru mmoja-mmoja, ipate wanu piya warifunde na warimbisiwe kwamini kwawo. ³² Roho za minabii zimilikiwa newo wanyewe. ³³ Kamana Mwenyezimungu siyo wa umani, ila wa salama.

³⁴ Kamba vyanilaizire mmajamati piya, wanawaka mmajamati wanyamare. Ewo awasakisiwa kusowera, ila warinyeneyekeye, kamba vyaisema Taureti. ³⁵ Fala wakiwa nawo kinu cakudairi, wakawadairi walume wawo ukaya. Kamana mwanamuka kusowera mbere ya jamati aibu. ³⁶ Au usemi wa Mwenyezimungu ulawa kwenu umwe? Au ufika kwenu umwe tu basi? ³⁷ Akiwapo muni adaniza kuwa nabii au

anfulata Roho wa Mwenyezimungu, ejiwe sana-sana kuwa vyanukwandikirani-vi ndi shuruti ya Mwenye. ³⁸ Fala ikiwa munu aakubali evi vinu-vi, neye aakubaliwa.

³⁹ Basi, wanduzangu, sakulani na juhudi uwezo wa kubushuru, na musikataze luga zakwisusiriwa. ⁴⁰ Fala piya-vi tendani kwa namuna ngema bila umani.

15

Kufufuka ka Almasihi

¹ Umwe wanduzangu, nukukumbusani kuhusu Habari Ngema yanukwerezeni, yamupokerere mukibaki nawo, mpaka sambipa muloka. ² Julu ya noyi Habari Ngema-yi muvushiwa, ikiwa musukula sana usemi wanukwerezeni, sairi kuwa mwamini bure!

³ Nukugabizini kinu bora pakulu canipokerere, cakuwa, kamba vyavyandikiwe mMandiko, Almasihi kafwa kwa sababu ya madambi etu. ⁴ Na kamba vyavyandikiwe mMandiko, iye kazikiwa, na suku ya tatu, kafufuka. ⁵ Iye kawoniwa na Peduru*, ikisa kawoniwa na mawalii kumi na wawiri. ⁶ Mara nyengine kawoniwa na wenye kwamini, zaida ya miya ntanu pamoja. Wengi kati yawo mpaka sambipa wangari hai, fala wengine wafwa. ⁷ Ikisa iye kawoniwa na Yakobu, na airini kawoniwa na mawalii piya. ⁸ Mwinshoni, kawoniwa novyo nomi, kamba toto vyaapongoriwa wakati saunafika.

* **15:5** Kigeregu: “Sefa”, zina rengine ra Peduru.

⁹ Kamana omi ndi walii wa mwinsho katika mawalii. Sijuzi kwitiwa walii konta níkilumbatanga jamati ya Mwenyezimungu. ¹⁰ Fala julu ya rehema ya Mwenyezimungu, niwa javi vyaniri-vi, na rehema zake zaniri nazo omi, sizo za bure. Kusema kweli, nikola kazi pakulu koliko mawalii wengine-wo. Fala sumi mwaneyewe nitendire javyo, ila rehema zake ziri nomi. ¹¹ Basi sambu, kamba vyanereze omi au vyawereze mawalii wengine, ezi ndi habari zatereza, habari zamukubalire-zi.

Kufufuka ka wafwi

¹² Sambu, kwa kuwa vyankwereziwa kuwa Almasihi kafufuka nkifo, kati yenu wamojawapo wambaja kuwa hapana kufufuka ka wafwi? ¹³ Konta, ikiwa wafwi awaja kufufuka, mana ake ikuwa Almasihi neye aafufuke. ¹⁴ Na ikiwa Almasihi aafufuke, mana ake ikuwa vyatereza vyabure, na kwamini kwenu-ko novyo kabure. ¹⁵ Visitoshe, mana ake ndi kuwa piya-fwe tiwa mashahidi wa ulongo, konta tankulavya ushahidi kuwa Mwenyezimungu kanfufula Almasihi. Basi, ikiwa wengine vyawamba vyakweli kuwa wafwi awafufuka, mana ake ikuwa Almasihi neye aafufuke. ¹⁶ Kamana ikiwa wafwi awaja kufufuka, na Almasihi neye novyo aafufuke. ¹⁷ Na ikiwa Almasihi aafufuke, kwamini kwenu akufāi kinu, na umwe mungari nkati ya madambi enu. ¹⁸ Visitoshe, ikiwa Almasihi aafufuke, wanu wafwire wakintumaini Almasihi wapoteya. ¹⁹ Ikiwa titumaini tamaa za Almasihi kwa eya mainsha-ya tu basi, ofwe tiwa masikini pakulu koliko wanu piya.

²⁰ Fala ukweli ndi kuwa Almasihi kafufuka nkifo! Iye ndi kisumo kitanzi ca wafwi wája kufufuka. ²¹ Basi, kwa kuwa julu ya mwananlume cija kifo, na novyo julu ya mwananlume kuja kufufuka ka wafwi. ²² Kamana, kwa kuwa wanu piya walungane na Adamu wakufwa, kwa namuna moja noyo, wanu piya walungane na Almasihi wapewa uhai wa milele. ²³ Fala kila mmoja afufuriwa kwa wakati wake: kisumo kitanzi cakufufuriwa ndi Almasihi. Airini, paasaka kuludi iye, wáfufuriwa walungane na Almasihi. ²⁴ Basi epo ndi mwinsho, Almasihi paagabizi ufalume mmakono mwa Mwenyezimungu Baba wake, bandi yakuwapoteza mafalume piya, wenye mamulaka piya, pamoja na wenye nguvu. ²⁵ Kamana isakikana Almasihi ataware mpaka awashinde maaduwi wake wawe sini ya kumaulu kwake. ²⁶ Na aduwi wa mwinsho asaka kufujiwa ndi kifo, kamana vinu piya vishindiwa viwa sini ya kumaulu kwake. ²⁷ Fala Mandiko paamba “vinu piya vishindiwa”, kusema kweli usemi wa “piya” aawalangiwa Mwenyezimungu, ashindire vinu piya. ²⁸ Pavishindiwa sini ya Almasihi vinu piya, iye Mwana novyo ashindiwa na iye ashinda vinu piya, ipate Mwenyezimungu awe piya nkati ya piya.

²⁹ Sambi, ikiwa wafwi awafufuka, ware woziwa kwa ajili ya wafwi, watendaja? Ikiwa wafwi awafufuriwa, sababuni koziwa kwa ajili yawo? ³⁰ Kinu cengine, mbana tankurileva mbere ya hatari wakati piya? ³¹ Nankuwona kifo karibu yangu suku daima-zi. Eyi ndi kweli, wanduzangu. Ndi kweli novyo kuwa omi niridãi kwenu umwe

nkati ya umoja wetu na Insa Almasihi Mwenye wetu. ³² Panitendire vita na waEfezu wakiwa kamba manyamangalo, níkitenda kwa tamaa a eya mainsha-ya tu basi? Faidani? Kweli-kwelini, ikiwa akupo kufufuka, kamba vyawamba wanu mulumwengu: “Tukeni tirye na tirewe, konta makeso tikufwa.”

³³ Musiteseke! Kamba vyavyandikiwe: “Ukenenda na wabaya wákwaribu tabiya ngema.”

³⁴ Basi, muwe na ankili vyamujuzi! Musikore dambi! Wamojawapo kati yenu awalungane na Mwenyezimungu. Nukwambirani kuwa aibu kwenu.

Mwiri ufufuriwa

³⁵ Munu awaza akwamba: “Wafwi vyawaja kufufuriwa namunani? Mwiri wawo ukuja kuwa namunani?” ³⁶ Nisaka kunjibu munu-yo: Uwe kuwa zozo! Ukivyala mbeyu pansi, mbeyu-yo aiwota sayanzire kufwa. ³⁷ Na cauvyala-co

acina mwiri uja kuwa, ila mbeyu yakumiliya, iwe ya tirigu au mbeyu isaka kuwa yonse.

³⁸ Fala Mwenyezimungu ataya mwiri mbeyu-yo kamba vyaasaka, na kila mbeyu na mwiri wake maalumu. ³⁹ Umbo piya auri namuna moja:

mmoja wa wanadamu, mwengine wa manyama, mwengine wa nyuni, na mwengine wa inswi.

⁴⁰ Uwapo novyo umbo wa bingu na umbo wa ardhi. Wema wa umbo wa bingu usiyana na wema wa umbo wa ardhi. ⁴¹ Juwa riwa nawo

wema wake, mwezi uwa nawo wema mwengine, na nondwa ziwa nawo wema wakusiyana. Ka ukweli, wema wa nondwa moja usiyana na wema wa nondwa nyengine.

⁴² Vikuja kukuna novyo kufufuka ka wafwi. Vyauvyariwa[†], ukufwa na uvunda, fala vyau-fufuriwa, aufwa tena. ⁴³ Mwiri uvyariwa bila inshima fala ukifufuriwa ukuwa na utukufu. Uvyariwa uri mwepepe, fala ukifufuriwa ukuwa na nguvu. ⁴⁴ Uvyariwa mwiri wa nyama, fala ufufuriwa mwiri wa roho. Ikiwa uwapo mwiri wa nyama, uwapo novyo mwiri wa roho. ⁴⁵ Javi ndi vyavyandikiwe[‡]:

“Mwananlume ntanzi Adamu kombiwa awe munu wa uhai.”

Fala Adamu wa mwinsho[§] ndi roho atipa uhai. ⁴⁶ Siyo kuwa mwanzo vyawisuka ndi mwiri wa roho ila wisuka mwanzo ndi mwiri wa nyama, airini ukuja mwiri wa roho. ⁴⁷ Mwananlume ntanzi Adamu kombiwa na utope wa ardhi, fala mwananlume wapiri, Almasihi, kalawa mbinguni. ⁴⁸ Kamba Adamu* vyâwere nawo mwiri wa utope, na wanu wa mulumwengu-mu[†] novyo. Na kamba Almasihi[‡] bandi ya kufufuka vyaari nawo mwiri wa roho, na wanu wa mbinguni, newo wakuka kuwa nawo novyo. ⁴⁹ Kamba ofwe vyatinlandire binadamu vyaari wa utope, kwa namuna mmoja, tikuja kunlanda binadamu wa binguni, Almasihi.

⁵⁰ Wanduzangu, canamba ndi kuwa nyama na damu avikidiri kuriti ufalume wa Mwenyez-imungu. Kinu cakuvunda acikidiri kuriti kinu

[†] 15:42 “Vyauvyariwa” ndi mwiri. [‡] 15:45 Ona Mwanzo 2:7. [§] 15:45 “Adamu wa mwinsho” ndi Almasihi. * 15:48 Kigeregu: “binadamu vyaari wa utope”. [†] 15:48 Kigeregu: “wanadamu vyawari wa utope”. [‡] 15:48 Kigeregu: “iye vyaalawire mbinguni”.

sacivunda. ⁵¹ Onani, nukwambirani siiri ya matajabisa: siyo kuwa piya-fwe tikuja kufwa, ila piya-fwe tikuja kupinduriwa, ⁵² kwa wakati mmoja basi, kufinya maso na kufunula, wakati waija kwibiiwa baramanda ya mwinsho. Kamana baramanda ikuja kwibiiwa, na wafwi wakuja kufufuriwa na mwiri sauvunda, na ofwe tikuja kupinduriwa. ⁵³ Kamana isakikana kuwa cakuvunda civaziwe sacivunda, na cakufwa civaziwe sacifwa. ⁵⁴ Pausaka mwiri wakuvunda-wu kuvala mwiri sauvunda, mwiri wakufwa-wu kuvala mwiri saufwa, wakita-wo ukúja kutimiziwa usowezi wandikiwe javi:

⁵⁵ “Kifo cimiziwa na ushindi.

Uwe kifo, kushinda kwako ndi kwepi?

Uwe kifo, kuluma kwako ndi kwepi?”

⁵⁶ Kweli-kwelini, kuluma ka kifo ndi dambi, na nguvu za dambi ndi shariya§. ⁵⁷ Ila tinshukuru Mwenyezimumgu, atípa ushindi julu ya Mwenye wetu, Insa Almasihi. ⁵⁸ Basi, wanduzangu wapendani wangu, zidini koloka, musitikinyike, daima mukitenda kazi nyingi ka Mwenye Insa, mukijiwa kuwa kazi yamunkorera Mwenye siyo ya bure.

16

Swadaka ya kuwasaidiya wenye kwamini wa Yerusalemu

¹ Sambi, kuhusu nzuruku uri kucangiwa waperekariwe watakatifu*, kamba vyanamurire majamati a Galata, nomwe tendani novyo.

§ 15:56 Citaya nguvu dambi ndi shariya. * 16:1 “Watakatifu” ndi wenye kwamini wa Yerusalemu.

² Suku yakwanza ya sumana[†] ifika yonse, kila munu ature mwaneyewe nnyumba nzuruku aba waapatire, ipate panisaka kuja, mwikare wakuritengeza. ³ Nikifika, wamusaka kuwatondola onse, niwatuma pamoja na waraka wakapereke nzuruku wa ncango Yerusalemu. ⁴ Na ikifai kuwa nomi novyo nuke, tukuka onse.

Mipango ya kuwawona wenye kwamini

⁵ Nukuja kwenu-ko bandi yakupita Makedoniya, kamana nipanga kupita kati ya Makedoniya. ⁶ Dalili nukuja kwikala nnomwe wakati mmojawapo, anta wakati wa baridi uta kunisingana noko ipate munisaidiye safari yangu kanisakula kuka konse. ⁷ Omi sisaka kukuwonani na kupunda, ila nitumaini kwikala namwe wakati aba, Mwenye akijanliya. ⁸ Falakini nikwikala Efezu nokuno mpaka ritendiwe jambo ra Pentekoshiti. ⁹ Kona iwapo nafasi nyingi yakutenda kazi ngema nokuno, ingawa wawapo wengi wabishana nomi.

Mafunzo a kuwahusu wanu wamojawapo

¹⁰ Timotiyu akifika eko, ntendereni piya ariwone kutafitiwa vyema, kamana kamba vya niri omi, na iye novyo kankutenda kazi ya Mwenye. ¹¹ Kwa javyo, musimwase munu anta mmoja kunfezeyi. Mwenendeseni salama ipate aludi anisingane, kamana nankunrindira pamoja na wanduzangu wengine.

¹² Sambu, kuhusu nduyetu Apolu, nintafadali aje akuwoneni umwe pamoja na wenye kwamini

[†] 16:2 “Suku yakwanza ya sumana” ndi Jumapiri.

wengine. Fala iye aasaka kuja sambipa, ila akiwa na nafasi, akuja.

¹³Tengemanani, olokani nkati ya kwamini, rim-bani myoyo, na komalani. ¹⁴Piya vyamutenda, tendani na pendo.

¹⁵Sambi, wanduzangu, nukutafadalini umwe kuhusu Eshitefanu pamoja na jamaa zake. Muk-wijiwa kuwa ewo ndi wawére watanzi wakunfu-lata Insa[†] inti ya Akaya, newo warilavya main-sha awo wawatumike watakatifu. ¹⁶Wasikirizeni ewo pamoja na wengine wari kutumika na ku-tenda kazi javyo. ¹⁷Niwa radi pakulu kuwa wan-duzetu wáfika kuno salama Eshitefanu na Furtu-natu pamoja na Akayiko. Kamana ewa wanifái pamutowire kuwepo umwe, ¹⁸konta wanirimbisa moyo pakulu, kamba vyawakutendireni umwe. Kwa javyo, wasikirizeni sana-sana wanu kamba ewo.

¹⁹Jamati za Aziya zukuperekerani salamu. Ak-ila na Pirisila pamoja na wenye kwamini wajumu-nanga kwawo-wo, newo novyo wakuperekerani salamu nyingi. ²⁰Wenye kwamini piya waku-perekerani salamu. Komazanani nkati ya pendo ra Almasihi. §

²¹Nukuperekerani salamu za kwandika na nkono wangu, omi Paulu. ²²Ikiwa kawapo munu saampenda Mwenye, eyo munu-yo alaniwe. Maranata*! ²³Rehema ya Mwenye Insa iwe namwe. ²⁴Nukuperekerani pendo rangu piya-mwe mulungane na Almasihi Insa.

† **16:15** Kigeregu: “visumo vitanzi”. § **16:20** Kigeregu: “Kuko-mazana na beju takatifu.” * **16:22** “Maranata” nkiaramaiku mana ake: “Njo Mwenye”.

Habari Ngema New Testament in Mwani

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mwani

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mwani

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

b59c64ed-0fe2-582b-99e7-8752eb16e763